

Tantárgyi tematika
KÖVETELMÉNYEK ÉS TANTÁRGYI PROGRAM

A Polgári jog V. (Családjog) c. tantárgyból

tárgykód: AJPJT272DIG6

Jogász szak diplomás levelező tagozat

2018/2019. tanév II. félév

Tárgyfelelős: Dr. Heinerné Dr. Barzó Tímea, intézeti tszv. egyetemi docens

Tárgyfelelős intézet/tanszék: Polgári Jogi Tanszék

Tantárgy oktatója: Dr. Heinerné Dr. Barzó Tímea, intézeti tszv. egyetemi docens

Előtanulmányi kötelezettség: AJPJT279D5

Egyidejű felvétel: -

Óraszám/hét vagy Óraszám/félév: 8/ félév

Számonkérés módja: kollokvium

Kreditpont: 4

I. A tantárgy feladata és célja

A Polgári jog V. tantárgy a családi jognak, mint a polgári jog viszonylagosan önállósult részterületének a feldolgozását tűzi ki feladatául. A képzés egyaránt hangsúlyt fektet az elméleti alapoásra, valamint a bírói gyakorlatot is felölelő tételes joganyag átadására. A családi jogi ismeretek elsajátítása polgári jogi alapképzettséget feltételez.

Az elsajátítandó tananyag kiterjed különösen a házassági vagyoni jog, az apasági vélelmek, az örökbefogadás, a tartási kötelezettség, a szülői felügyelet és a gyámság szabályaira.

II. A tantárgy tematikus leírása

2019. II. 22. (péntek) – 14.10-17.30-ig – X. ea. – Dr. Barzó Tímea – 4 óra
---

1. A család fogalma és funkciói. A család rendszere és alapelvei. A családjog forrásai. A házasságkötés - eljegyzés. A házasságkötést megelőző eljárás.
2. A házasság alaki kellékei. A házasság érvénytelenségének fogalma, okai, elhatárolása a nem létező házasságtól. Az érvénytelen házasság vagyoni jogi hatásai (4:36. §). A házasság megszűnése.
3. A házasság felbontása. A házastársak személyi viszonyai, jogai és kötelességei. A házastársak névviselési szabályai. A házastársi vagyoni közösség fogalma, kezdete és megszűnése.
4. A házastársak közös vagyona. A közös vagyonhoz tartozás vélelmei. A házastársak különvagyona, annak terhei és tartozásai. A vagyoni közösséghez tartozó vagyontárgyak használata és kezelése, a költségek és kiadások viselése általában. A foglalkozás gyakorlásához szükséges és az üzleti vagyon használatára és kezelésére vonatkozó speciális rendelkezések.
5. A közös vagyonnal való rendelkezés és az abból eredő felelősség. A házastársi vagyoni közösség megszűnése, a vagyoni közösség bíróság általi megszüntetése és annak jogkövetkezményei. A házastársi közös vagyon megosztása.
6. A házassági vagyoni jogi szerződés. A házassági vagyoni jogi szerződésben választható vagyoni jogi rendszerek főbb jellemzői.

7. A házastársi közös lakás fogalma, az azzal való rendelkezés korlátai. A lakáshasználati szerződés. A lakáshasználat házastársak rendezése. A lakáshasználati jog ellenértékének megfizetése. A többelhasználati díj. A házastársi tartás szabályai.
8. A bejegyzett élettársi kapcsolat. Az élettársi jogviszony fogalma, az élettársak vagyoni viszonyai, az élettársak esetében érvényesülő törvényes vagyoni rendszer. Az élettársi jogviszony családjogi hatásai. Az élettársi tartás, az élettársak lakáshasználatának rendezése.

2019. IV. 26. (péntek) – 14.10-17.30-ig – XVIII. ea. – Dr. Barzó Tímea – 4 óra

9. A rokoni kapcsolat alapjai. Az apai jogállást keletkeztető tények. A házasságon alapuló apasági vélelem (a vélelem keletkezése, mögöttes apaság stb.). A vélelmekkel összefüggő egyéb kérdések.
10. Az apaság vélelmének megtámadása. Névviselés és kapcsolattartás az apasági vélelem megdöntése után. Az apaság vélelmének megdöntése nemperes eljárásban. Az anyai jogállás (negatív megállapítási per, a perindítás személyessége, az anyasági per alperesei, az anyai jogállás változásának joghatása).
11. Az örökbefogadás célja és feltételei. Az örökbefogadhatónak nyilvánítás. A nyílt és a titkos örökbefogadás. Az örökbefogadási utánpótlás, joghatásai. Az örökbefogadott gyermek vérségi származása. Az örökbefogadás hatálytalanná válása és felbontása. Névviselés, szerzett jogok védelme a felbontás után.
12. A szülői felügyelet általános szabályai. A szülői felügyelet gyakorlásának elvei. A gyermek vagyonának kezelése. A gyermek törvényes képviselője, a törvényes képviselő korlátai. A szülői felügyelet gyakorlása a szülők megállapodása alapján. A szülői felügyeleti jog gyakorlásának bírósági rendezése. A gyermek elhelyezése harmadik személynél. A gyermekétől különülő szülő jogai és kötelezettségei.
13. A kapcsolattartásra vonatkozó szabályok (tartalma, jogosultak köre). A kapcsolattartás rendezése, módja és helye. A kapcsolattartási jog korlátozása, esetleges megvonása. A szülői felügyeleti jog szünetelésének esetei és a szünetelés jogkövetkezményei. A családbafogadás.
14. A rokontartás elvi alapja, feltételei. Mostohagyermek, nevelt gyermek, mostohaszülő és nevelőszülő tartása. A tartási kötelezettség és a tartásra való jogosultság sorrendje. A tartás mértéke és módja, megváltoztatása. A tartásdíj meghatározása, a tartás időtartama. A tartás megszűnése. A kiskorú és a nagykorú gyermek tartására vonatkozó különös rendelkezések. A gyámrendelés feltételei és a gyámság fajtái. A gyámság tartalma, a gyám jogai és kötelezettségei. A gyámság, illetve a gyámi tisztség megszűnése.

III. Félévközi számonkérés módja vagy Aláírás feltétele vagy A félév elfogadásának feltételei

Az előadásokon a részvétel a tananyag maradéktalan elsajátítása érdekében kötelező.

Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben legalább 2 alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására a teljes félévi tananyagból a szorgalmi időszak utolsó hetében írásbeli beszámoló útján van lehetőség. Sikertelen (60%-ot el nem érő) vagy elmulasztott beszámoló az aláírás megtagadását vonja maga után. A megjelölt jegyzetek anyaga, az előadások során feldolgozott tananyag, a Csjt. és a megjelölt egyéb hatályos jogszabályok.

SZMSZ III. 50.§ (8) bek.: „A szorgalmi időszak végét követően az aláírások és a gyakorlati jegyek pótlására legfeljebb a vizsgaidőszak 2. hetének utolsó napjáig (a vizsgaidőszakban összesen 10 munkanapon) van lehetőség, beleértve a dékáni méltányosság esetét is. A tantárgyfelelősök/oktatók kötelesek minden hétre legalább egy lehetőséget biztosítani a pótlásra. A vizsgaidőszakban

ugyanazon tantárgyból legfeljebb három alkalommal lehet aláírást, gyakorlati jegyet pótolni, első alkalommal kérelem és mulasztási díj befizetése nélkül, a második alkalommal dékáni méltányossági engedély birtokában a 124. § (1) bekezdésében rögzített díj fizetését követően. A harmadik pótlási alkalomra kivételesen indokolt esetben rektori méltányossági engedély birtokában van lehetőség az engedélyben rögzített időpontig, a 124. § (1) bekezdésében rögzített díjak megfizetése után.”

IV. Vizgakovetelmények leírása vagy Vizsgára bocsátás feltételei vagy Számonkérés követelményei

A megjelölt jegyzetek anyaga, az előadások során feldolgozott tananyag, a Csjt. és a megjelölt egyéb hatályos jogszabályok.

A félévi vizsganapok a Neptun rendszerben időben megtalálhatóak lesznek. **A vizsgára bejelentkezés a Tanulmányi Bizottság által meghatározott időponttól a Neptun rendszerben lehetséges** a tanulmányi vizsgaszabályzat rendelkezései szerint.

A vizsgatételeket és az alapkérdéseket a hallgatók rendelkezésére bocsátjuk.

A vizsgára a hallgatóknak **a vizsga napján legkésőbb 10 óráig a vizsgáztatónál be kell jelentkezni.**

A tanszék személyes és telefonos **konzultációs lehetőséget** nyújt a hirdető táblán megjelölt fogadóórában.

V. Kötelező tananyag

- BARZÓ Tímea: A magyar család jogi rendje. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2017. (ISBN:978-963-413-177-9)
- Jogszabály: A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény – tükrös szerkezetben (Novotni Alapítvány, Miskolc, 2015. harmadik kiadás)

VI. Ajánlott irodalom

- BARZÓ Tímea: Házassági vagyoni jog. In: Barzó Tímea - Lábady Tamás - Navratyil Zoltán – Csehi Zoltán – Kenderes Andrea: Családjog a 2013. évi V. törvény alapján. Az új Polgári Törvénykönyv szövegének rövid magyarázata ideiglenes jegyzet. Menedzser Praxis Szakkönyvtár és Gazdasági Tanácsadó Kft. Budapest, 2014. 34-135. o.
- Hegedűs Andrea: Családjog. Polgári Jog. R.I.M.Á.K. Bt. Szeged, 2018.
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény és a kapcsolódó jogszabályok nagykommentárja. II. kötet kapcsolódó részei (Szerk.: Osztovcits András). Opten Informatikai Kft. Budapest 2014.
- Vékás Lajos (szerk.): Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz (Complex Kiadó, Budapest, 2014)
- BARZÓ Tímea: Deliberating the Role and Place of the Engagement as one of the institutions of Family Law: Should Parties Who Intend to Get Married be Considered as Engaged at the Same Time? In: European Integration Studies, 2011. (Vol. 9) No.1, pp. 17-25.

Miskolc, 2019. február 4.

Dr. Barzó Tímea
intézeti tszv. egyetemi docens